

**SZEGEDI
ÜNNEPI
HETEK**

Muzsikáló udvar

Kedden este hét órakor meg esett, de nyolckor mégis meg lehetett tartani a városháza udvarán a *Muzsikáló udvar* címmel meghirdetett kamarazenél koncertet. Ilyen hangulatú muzsikálásra a 12 esztendő szegedi fesztivál történetében most került sor először, s rögtön az induláskor fényes sikerrel. Részbe volt ebben magának az ötletnek — a városháza udvara, mint koncertterem, igazi barokk hangulatot árasztott — a pontos és mégis nagyvonalú rendezésnek, és végül természetesen a lényegnek, a *Vaszy* Viktor vezette kamarazenekar lendületes, eleven muzsikálásának.

A Cr. Bach két zenekarra írt *Szimfóniáját*, *Mozart A-dúr hegedűversenyét*, a *Kis éji zenét*, és *Haydn Búcsú szimfóniáját* tartalmazó műsorban a legnagyobb sikert a Kis éji zene aratta, ez a pompás zenekari sláger, és a hegedűversenyt játsszó *Ruha* István, a szegedi hangverseny-látogatók körében oly népszerű romániai művész. Teljesen megérdemelten: *Ruha* átélte és kidolgozta, elmélyült és precíz, lendületes és kifejező hegedűjátéka valóban teljes élményt nyújtott.

A műsor a *Búcsú* szimfóniával fejeződött be. Stílusosan, hangulatosan. A hangszeresek és hangszercsoportok előtt gyertyák égtek, csúcsig emelve a koncert régies hangulatát.

Jó lenne, ha hasonló koncertet a szegedi fesztiválon évente rendeznék.

Ö. L.

Megkésett bemutató a szabadtérin

Somogyi Károlyné felvétele

Jelenet a szabadtéri Parasztebecsületből. Turiddu (Ciro Pirota) és Lola (Karikó Teréz)

Eredetileg augusztus 9-én, vasárnap este kellett volna bemutatni *Mascagni* Parasztebecsület és *Leoncavallo* Bajazzók című operáját a Dóm téren, ám az esős időjárás miatt a bemutatókettőre csak tegnap, szerdán este került sor.

A szereposztás a színpad szerinti volt. A külföldi művészek közül fellépett *David Ohanesian*, a bukaresti opera tagja, *Carla Ferrario*, *Ciro Pirota* olasz, *Francisco Lazaro* spanyol és *Riita Pietarinen* finn vendégének. A két zenedráma *Mikó* Andrásnak, a Magyar Állami Operaház főrendezőjének rendezésében, *Vargha* Mátyás díszletei között került színre; vezényelt *Vaszy* Viktor.

A két opera szabadtéri előadása nagy sikert aratott. Mind a külföldi szólisták, mind a magyar énekesek — köztük *Karikó Teréz*, a Szegedi Nemzeti Színház opera-

együttesének tagja — többször készítették a nézőket vastapsra.

A megkésett, ám annál nagyobb sikert aratott kettős operabemutatót részt vettek a gázipari konferencia vendégei, valamint azok a turisták, akik különautóbuszokkal érkeztek a fesztiválvárosba.

A Parasztebecsület és a Bajazzók bemutató előadásán különösen *David Ohanesian* és *Carla Ferrario* aratott meglepetés számba menő, nagy sikert. *David Ohanesian* egy külföldi — görögországi — vendég-szerelés közben tett eleget a szegedi meghívásának.

A szerda esti bemutató telt ház előtt zajlott le.

Összesen mintegy 6 ezer néző köszöntötte a külföldi és hazai művészek nagy-szerű teljesítményét.

Természet a városban

A parképítés új útjai Szegeden

Szeged — amennyire tudom — régóta büszke parkjaira. Mutogatjuk őket a hozzánk látogatóknak, beszélünk róluk. És okunk is van a büszkeségre. Legalábbis ami parkjaink területét, számát és nagyságát illeti. De vajon korszerűek-e ezek a zöldterületek? Sajnos a többsége nem az.

Zöldterületeink többségét, a Szegedi Tervező Vállalatnál tervezik. Mit kell tudnia egy parktervezőnek? Értelme kell a biológiához, műszaki és esztétikai ismeretekkel kell rendelkeznie. Munkája voltaképpen hasonlít az építéséhez. Hiszen teret kell teremtenie, formálnia egy adott környezetet. Egy terület megtervezéséhez ismernie kell a táj növényvilágát. Esztétikai és biológiai szempontok alapján kell összeválogatni a megfelelő formájú és színű növényeket.

Parkokat, kerteket terveztek már az ókorban. A reneszánsz, a barokk és a rokokó idején a kertek építése szinte a tökélyre fejlődött. Geometrikus formákat hoztak létre a növényekből — többnyire metszéssel. Tömör falakat, melyekkel eltakarhatták a szem elől az építéssel megvalósított kerítéseket és más, „nem kívánatos” szerkezeti elemeket.

Ma máshogy építik, tervezik a parkokat. A növényeket egyedi, sajátos formájuk, színük alapján válogatják össze. Együtteseket hoznak létre belőlük. Úgy, hogy tömbjeikkel, formájukkal a környezet architektúráját ne takarják hanem támogassák. Úgy telepítik a növényeket, hogy szervesen összetartozzanak a közeliük helyzettel építészeti elemekkel; azokkal együtt praktikus, célszerű egészet alkossanak a táj, a városrész „képi gondolatára” építve.

Hogyan célszerűbb?

A szegedi parkokra a fentiek még aligha érvényesek. Nagyrészt eklektikus, szecessziós. A 20. századi ember szemének rendezetlen is. Kivételnek számít az Aradi vértanúk tere és a Dugonics tér egy része. De már készülnek a tervek a többi zöldterület rendbehozására, kiépítésére is.

Nem könnyű a tervezők dolga. Hiszen a korszerű parkok építéséhez nagy területre lenne szükség. Ez a városban természetesen nem áll rendelkezésre. Ezért a tervezők elsősorban nem látéképi feladatokat kívánnak a városban belül megoldani, hanem a meglévő kis, kihasználatlan területek célszerű formálására törekednek.

A belváros rendezésénél fontos szempont, hogy a jelenlegi zöld területekre kell alapozni, számítva arra, hogy nagy lakószám jut egy területre. A tapasztalatok szerint a növényekkel és

architektúrával megfelelően „bebutorozott” tereknek megnő az ellátó képessége. Több ember számára nyújthatnak pihenést.

Zöldterület

és architektúra

Mostani parkjainknak is szép a növényállományuk. De architektúrájuk eklektikus vagy szecessziós. Nem korszerű. Játsszótereinket például dróthálóval kerítik körül, ami nem túl esztétikus látvány. A készülő tervekben már betonból és acélból szerkesztett, jó formát adó térkitöltő és elválasztó szerkezetek szerepelnek. Terveznek padokat, ivókutakat, kis csobogókat, hirdetőoszlopokat és reklámtáblákat is a vállalatnál, melyek építészetileg szépek, a célnak is jobban megfelelnek, mivel megtörik a jelenlegi egyhangúságot. Mindez arra szolgál, hogy a meglévő kis zöldterületeket természetesen illeszkessék a városképbe. Például a Klauzál tér sarkát, ahol a táncos lány szobra szomorkodik. Elveszik környezetében. Mennyivel jobban illene oda egy esztétikus betonszobor, kis vízfolyás medencéjével?

Általában: a mai korszerű parkba, kertbe építeni is kell. Hiszen a növények az architektúra jelenlétében hatnak igazán, az azzal alkotott szerves egységben.

Gyűrűs-sugaras

rendszer

A tervek szerint a város parkhálózata a körutak mentén gyűrűs, a sugárutak

és a Tisza mentén sugaras, összefüggő rendszerre épül ki. Köztük önálló, de a rendszerhez kapcsolt szigetek, terek lesznek. Hatása fontos. Tisztán tartaná a város levegőjét és esztétikai, pszichológiai szempontból is jól tenné.

A fenti városi rendszerhez szervesen kapcsolódnának a lakótelepek zöld területei. Tarjáné, az északi városrésze és így tovább. Igaz, Tarjánban már nehéz lesz jó parkokat építeni. Nem tagoltak megfelelően az épületeket. Hiányoznak a szükséges, szeparált, a közúti forgalomtól elkülönített tömbbelső. Mert a lakótelepi építkezéseknek az lenne a lényege, hogy viszonylag kis lakossággal behozzák a természetet a városba. Így építkeznek a legtöbb fejlett országban. Ezzel szemben Tarjánban a belső utakon is gépkocsik közlekednek, mely az ott játszódozó gyermeknek szinte állandó életveszélyt jelent.

A tagoltabb, tömbbelsőket kialakító építkezésnél, mindezt el lehet kerülni. Belül nincs forgalom. Csak gyalogút köti össze az épületeket. Összefüggő zöld területet lehet építeni, fákkal, cserjékkel. Így a karbantartás, parkolás is olcsóbb, gazdaságosabb lenne, mivel összefüggő területeket kellene gondozni. És a bevezető utak költségét is meg lehetne takarítani. Csak egy gyalogútrészt kellene építeni, cementlapokból, melyekre rá lehetne fűzni a kerti architektúrát. Az összefüggő parkszerkezetben veszélytelen lenne a játék. Remélhetőleg, Tarján példáján okulva, a későbbi lakótelepeket már így építjük!

Szavay István

Táborzáró tárlat

Ahogy az már fél évtizede lenni szokott, ezúttal is önálló kiállítással búcsúznak vendéglátó megyéjüktől a KISZ Országos Képzőművészeti Táborának lakói. A közös kiállítás — amely tegnap, szerdán délután nyílt meg a *hómezővászárhelyi Tornyai János Múzeumban* — nemcsak a dorozsmai Sziklásötön eltöltött napok vászonra, kartonra rögzített emlékeit dokumentálja, de bemutatja azokat az alkotásokat is, amelyeket az elmúlt évek során készítettek a táborlakók.

Mind a hagyományos szelvényben, mind pedig az újabb irányzatok hatására készült munkák az 5. képzőművészeti tábor lakóinak tehetségét, „napra kész” tájékozottságát bizonyítják. Szakértők szerint olyan értékes a Vásárhelyen bemutatott anyag, hogy az bátran vetekedhet a képzőművészeti főiskolások szokásos nyári — szintén „helyszínen” készült — kollekciójával.

Név szerint nehéz kiemelni a kiállítók legtehetségesebbjeit. Mégis a beszámolóba kíváncsiok *Kollár György* neve, akinek színes fatáblái feltétlenül helyet érdemelnek más — „profil” — tárlatokon is, valamint *Imre* Zoltán kartonjai, aki ugyancsak avatott mestere a linómetszésnek. Rájuk kívül még *Dankó Miklós*, *Tamás Akos*, *Szirmai Zoltán*, *Vasas Ferenc* neve és munkássága érdemel említést.

Mint korábban már beszámoltunk róla, a fiatalok képzőművészeti táborát ezúttal — a mártélyi táborért árvízkar miatt — Kiskundorozsmán rendezték meg. A szokatlan táj *fenyőfás* motívumaiban ugyancsak gyönyörködhetnek a táborzáró tárlat nézői. Az új és szokatlan „rajzolni való”, új és szokatlan élménnyel gazdagította a mintegy hatvan magyar és jugoszláv képzőművészjelöltet. (Ez utóbbiak egyébként szinte kivétel nélkül a látványos *absztrakció* felé is orientálódnak.)

A szerda déli tárlatnyitón — amelyen megjelent dr.

Ágoston József, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, valamint *Kiss László*, a Jugoszláv Ifjúsági Szövetség vajdasági választmányának titkára — dr. *Dömötör János*, a Tornyai Múzeum igazgatójának köszöntő szavai után *Mari Kálmán*, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára mondott megnyitó beszédet.

A közös kiállításon mintegy 30 fiatal alkotásai láthatók.

Az ifjúsági tárlat augusztus 22-ig, szombatig tekinthető meg.

A. L.

Kigyullad a villany a Tölgyesi utcában

Juhász Károly (Agyagos u. 49.) a gedói családok nevében kér orvoslást panaszára.

A munkából későn hazatérők a „sötétben tapogatóznak”, mert a Tölgyesi utca 2. számú ház előtt hónapok óta nem ég az utcai lámpa. Az ott levő kis ligeten sokan nem is mernek este kikerülni menni, így kénytelenek előbb leszállni a villamosról és kerülni útton hazatérni. Az áramszolgáltató vállalatnál már személyesen jelentette olvasónk több íz-

ben is, hogy kieggett a körte, de eddig nem cserélték ki. A vállalat művezetője érdeklődésünkre elmondta, hogy a felsőváros 5 ezer 900 égőjét mindössze két ember ellenőrizi. Abban az esetben, ha hibajelentés érkezik, soron kívül kicserélik az égőt. A olvasónk telefonon, vagy levélben fordult volna hozzájuk, úgy tűnik, közbenjárása sikeresebb lett volna. A személyes bejelentésnek ugyanis nem maradt nyoma. A művezető ígéretet tett, hogy két napon belül kigyullad a villany a Tölgyesi utcában.

A gáz ára

Vass Ferenc (Csongrádi sugárút 46.) az év elején olvasott egy cikket lapunkban, melyben a földgáz árának tervbe vett csökkentéséről is szó volt. Most azt kérdezi: olcsóbb lesz-e őszre, a fűtési idény kezdetére a földgáz?

A DGAZ-tól kapott tájékoztatás szerint az idén nem lesz változás a földgáz árában.

Szatymazi őszibarack, szegedi paprika az Országos Mezőgazdasági Kiállításon

Az augusztus 28-án, Budapesten nyíló 67-ik Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon Csongrád megyéből a legválogatosabb anyaggal a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet vonul fel. A nagy terméshozamú K-1-es, előzetesen elismert fajta intenzív búzát kalászában, mag- és lisztmintán mutatják be, ugyanakkor fényképen is megismerhetjük a hibrid búza nevelésének munkafázisait. A Szegedi 57-13-as csipősejtes fűszerpaprikát termő bokrokon, tenyészedenyekben és a feldolgozó vállalatnál közösen örlemény formájában helyezik el a kiállításon. Egyidejűleg grafikonokon szemléltetik a terméshozam, a festségtartalom és a capsaicintartalom növekedését. A gépesítési bemutatón szerepel a Bruder-Kovács féle hagymás gépcsalád, amely megkönnyíti a hagyma magvetését, a növényápolást és a szedést.

Ezenkívül az intézetben neveltek cirokfajtákat, a Bársonypír és a Szegedi Arany őszibarackfajtákat vizsgál az országos seregszemlére. Gazdag anyagban tárják a szakemberek elé a meszes réti talajok és a Duna-Tisza közli szikföldek megjavításának módszerét, az eddigi eredményeket.

A szatymazi őszibarack kultúrát a Finn-Magyar Barátság Tsz. a zánkányszéki Május 1 és zánkányszéki Homokkultúra Szakszövetkezet képviseli a nyár végén erőfajtaikkal. A tápéi Tiszatáj Tsz. kukoricával, fokhagymával és zöldségkertészeti-nek válogatott termékeivel szerepel, a tiszaszigeti Búza-kalászs Termelőszövetkezet pedig falkolai szaporítóanyagot állít majd ki. A legszívesebben áruikkal a szentesi Termál Tsz. jelentkezik: a világpiacra is keresett szegfű- és rózsajúdonaságot, sokféle dísznövényt mutat be.